

Dosarul nr. 2ra-1759/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Ciocana (jud. I. Secieru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, I. Muruianu, I. Cotruță)

ÎNCHEIERE

2 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Vadim Moscalu, reprezentat de avocatul Gheorghe Crețu

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova împotriva lui Vadim Moscalu cu privire la restituirea cheltuielilor suportate pentru instruire

împotriva deciziei din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Vadim Moscalu, reprezentat de avocatul Gheorghe Crețu și menținută hotărârea din 12 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana, prin care acțiunea a fost admisă

constată:

La 26 februarie 2018, Ministerului Afacerilor Interne al RM a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vadim Moscalu cu privire la restituirea cheltuielilor suportate pentru instruire.

În motivarea acțiunii a invocat că la 25 august 2012, Vadim Moscalu a fost înmatriculat la Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, secția zi, cu decontarea cheltuielilor necesare pentru studii din contul bugetului de stat.

Astfel, între Vadim Moscalu și Ministerul Afacerilor Interne al RM a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 049897, precum și acordul asupra condițiilor suplimentare la contractul individual de muncă, potrivit căruia după absolvirea instituției de învățământ a Ministerului Afacerilor Interne, pârâtul în baza hotărârii Comisiei pentru repartizare la serviciu, urma să activeze în cadrul subdiviziunilor subordonate Ministerului Afacerilor Interne nu mai puțin de trei ani.

A menționat că urmare a modificărilor operate în Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, de către Vadim Moscalu a fost semnat angajamentul absolventului Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, prin care ultimul și-a asumat angajamentul să activeze în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne al RM cinci ani, iar în cazul încetării raporturilor de muncă înainte de termenul indicat, va restitui cheltuielile suportate pentru studii proporțional cu perioada rămasă până la 5 ani, în modul stabilit de Ministerul Afacerilor Interne al RM.

După absolvirea Academiei „Ștefan cel Mare”, prin ordinul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al RM nr. 414 ef. din 19 iunie 2015, pârâtul a fost numit (în bază de contract din 19 iunie 2015), în funcția de ofițer de sector al Sectorului de poliție nr. 5 (Vîrnăv, 1) al Inspectoratului de Poliție Centru al Direcției de poliție a mun. Chișinău a Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al RM, cu acordarea gradului special „Locotenent de Poliție”.

Prin Ordinul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al RM nr. 184 ef. din 28 aprilie 2017, pârâtul a încetat serviciul în Poliție, în corespundere cu prevederile art. 47 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, implicit depunerea cererii personale privind încetarea raporturilor de muncă, activând în cadrul subdiviziunii la care a fost repartizat doar 22 de luni și 9 zile din cele 60 de luni în care urma să activeze.

Astfel, perioada nelucrată a pârâtului constituie 37 de luni și 21 de zile, iar în coraport cu perioada de activitate desfășurată de facto cheltuielile suportate de către Ministerul Afacerilor Interne constituie 45069,22 de lei.

A obiectat că, contrar prevederilor pct. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 923 din 4 septembrie 2001 cu privire la plasarea în câmpul muncii a absolvenților instituțiilor de învățământ superior și mediu de specialitate de stat, pârâtul nu a respectat prevederile pct. 2.1 din contractul individual de muncă, normele acordului asupra condițiilor suplimentare la contractul individual de muncă și nici angajamentul asumat de absolvent al Academiei „Ștefan cel Mare”, fapt care a dus la prejudicierea bugetului Ministerului Afacerilor Interne al RM cu suma de 45069,22 de lei.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 354 Codul muncii, art. 514, 572 și 602 Cod civil, art. 33, 33¹, 38, 55, 56, 75, 85, 94, 166, 167 și 206 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul pârâtului în folosul Ministerului Afacerilor Interne al RM a sumei de 45069,22 de lei cu titlu de cheltuieli pentru instruire la Academia „Ștefan cel Mare” și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară din 2 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana, a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu Academia de Poliție „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne.

Prin hotărârea din 12 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana, a fost admisă acțiunea.

Au fost încasate de la Vadim Moscalu în beneficiul Ministerului Afacerilor Interne al RM cheltuielile pentru instruire în sumă de 45069,22 de lei.

A fost încasată de la Vadim Moscalu în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 1352,07 de lei.

Prin decizia din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Vadim Moscalu, reprezentat de avocatul Gheorghe Crețu și menținută hotărârea primei instanțe.

Prima instanță și instanța de apel au ajuns la concluzia de admitere a acțiunii, deoarece prin semnarea acordului asupra condițiilor suplimentare la contractul individual de muncă și a angajamentului la 19 iunie 2015, Vadim Moscalu și-a asumat obligația ca după absolvirea Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne și încetării raporturilor de muncă în primii cinci ani de activitate, din motivele specificate la art. 47 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la activitatea Poliției și a statutului polițistului, să restituie cheltuielile pentru studii proporțional cu perioada rămasă la 5 ani.

La fel, instanțele de judecată ierarhic inferioare au menționat că încetarea raporturilor de serviciu în Poliție a avut loc la cererea lui Vadim Moscalu.

Astfel, Ministerul Afacerilor Interne al RM, în virtutea raportului juridic obligațional, în calitatea sa de creditor este îndreptățit să solicite de la Vadim Moscalu restituirea sumei de 45069,22 de lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru instruirea ultimului, în condițiile în care acesta nu a respectat obligația de a activa în cadrul Ministerului Afacerilor Interne al RM întreaga perioadă pentru care s-a obligat - 5 ani, activând doar 22 de luni și 9 zile.

Cu referire la prevederile art. 26 alin. (4) din Legea nr. 288 din 16 decembrie 2016 cu privire la funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne și pct. 7.1 din Regulamentul privind condițiile și modalitatea de restituire a cheltuielilor pentru instruire de către funcționarii publici cu statut special, instanțele de judecată au reținut că Ministerul Afacerilor Interne al RM este subiectul raportului material litigios, având calitatea de creditor și prin urmare, este îndreptățit să solicite restituirea cheltuielilor suportate pentru instruire de către Vadim Moscalu.

Totodată, instanțele de judecată au conchis că cheltuielile suportate din mijloace financiare publice pentru instruirea studentului Vadim Moscalu în perioada de studii au fost confirmate prin calculul desfășurat al cheltuielilor de întreținere conform devizelor de cheltuieli a studenților Academiei de Poliție „Ștefan cel Mare” și prin calculul detaliat prezentat de Academie cu privire la studentul Vadim Moscalu.

La 10 iunie 2019, Vadim Moscalu, reprezentat de avocatul Gheorghe Crețu a declarat recurs împotriva deciziei din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o ilegală și neîntemeiată, emisă contrar prevederilor art. 239 CPC, deoarece soluția instanței de apel rezultă din aplicarea incorectă și abuzivă a

normelor de drept material și procesual și din aprecierea arbitrară a probelor prezentate, contrar prevederilor art. 130 CPC, fiind pasibilă de a fi casată.

A remarcat că acțiunea înaintată este una neîntemeiată și fără suport legal, Ministerul Afacerilor Interne al RM nu este reclamantul corespunzător, nu este în drept să solicite încasarea sumei solicitate, nefiind titular de drepturi, iar raportul juridic material litigios nu se extinde asupra drepturilor și obligațiilor MAI al RM.

A precizat că a studiat la Academia de Poliție „Ștefan cel Mare” și a beneficiat de studii bugetare, care au fost suportate de la bugetul de stat, fiind vărsate direct în bugetul Academiei ca instituție de învățământ de stat, iar beneficiar al acestor cheltuieli trebuie să fie instituția de învățământ.

Având în vedere prevederile art. 60 alin. (1), (4) și 61 Cod civil, a evidențiat că raportul juridic material litigios invocat în speța dată se extinde asupra drepturilor și obligațiilor apărute între instituția de învățământ Academia de Poliție „Ștefan cel Mare” și dânsul în calitate de fost student, de aceea reclamant poate fi numai instituția de învățământ sau reprezentantul statului care gestionează finanțele publice, adică Ministerul Finanțelor al RM.

Totodată, referirea Ministerului Afacerilor Interne la art. 17 din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012, ca motiv de drept pe care și-a sprijinit pretențiile este neîntemeiată și contrară legii, deoarece prin art. 12 din Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 94 din 2 iunie 2017, în vigoare de la 7 iulie 2017, art. 17 din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 a fost abrogat.

Așadar, dânsul a activat în cadrul MAI al RM de la 19 iunie 2015 și până la 28 aprilie 2017, iar perioada în care mai avea obligația să activeze în organele de poliție este de 13 luni și 21 de zile, de aceea obligația de a solicita returnarea mijloacelor financiare publice ar putea fi solicitată doar pentru această perioadă.

La fel, a obiectat că nici MAI al RM, nici Academia de Poliție „Ștefan cel Mare” în instanța de judecată nu au prezentat înscrisuri pertinente și admisibile în sensul art. 121-122 CPC, care ar confirma cheltuielile reale suportate din mijloace financiare publice pentru instruirea lui în perioada de studii.

În acest context, a evidențiat că dânsul nu a beneficiat de cheltuieli pentru cazare și hrană, deoarece a domiciliat în mun. XXXXX, unde avea viză de reședință.

La caz, a fost prezentat un deviz de cheltuieli de ordin general, adică suma cheltuielilor totale suportate de instituția de învățământ în această perioadă și împărțite proporțional, însă fără a fi individualizate cheltuielile reale suportate în privința fiecăruia student, inclusiv și în privința lui.

Având în vedere prevederile art. 118 alin. (1) CPC, a reiterat că MAI al RM urma să prezinte și să probeze instanței de judecată faptul alocării mijloacelor financiare din bugetul de stat pentru dânsul în calitate de student, precum și faptul vărsării ulterioare a acestor bani în contul Academiei de Poliție „Ștefan cel Mare”.

La 16 august 2019, Ministerul Afacerilor Interne al RM a depus referință la recursul declarat de Vadim Moscalu, solicitând respingerea recursului ca inadmisibil.

La 20 august 2019, Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne a depus referință la recursul declarat de Vadim Moscalu, solicitând considerarea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 16 aprilie 2019, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 119), însă careva date care ar confirma recepționarea acestuia de către recurent la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 10 iunie 2019 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Vadim Moscalu, reprezentat de avocatul Gheorghe Crețu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Vadim Moscalu, reprezentat de avocatul Gheorghe Crețu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura

admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Vadim Moscalu, reprezentat de avocatul Gheorghe Crețu urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Vadim Moscalu, reprezentat de avocatul Gheorghe Crețu împotriva deciziei din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari